

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/ 224 /2025

Warszawa, 28.02.2025 r.

Pan

Czesław Siekierski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak DBD.pp.0210.2.2025 z 24 lutego 2025 r. dotyczące przedstawionego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uprzejmie informuję, co następuje.

Wprowadzenie możliwości potwierdzenia wystąpienia suszy na obszarze wskazanym przez izby rolnicze nie zmienia ogólnej sytuacji wadliwego działania systemu szacowania suszy przez aplikację suszową. Szacowanie strat przez aplikację nie odzwierciedla faktycznie ponoszonych strat w gospodarstwie, na co wskazywał już wielokrotnie samorząd rolniczy praktycznie od uruchomienia szacowania strat za pomocą aplikacji. Aplikacja rażąco zaniża straty suszowe występujące w gospodarstwach, przede wszystkim aplikacja nie radzi sobie z szacowaniem roślin paszowych, takich jak trawy na gruntach ornych i trwałe użytki zielone co do szacowania których niezbędna jest analiza występowania wód gruntowych do określenia kategorii podatności gleb na suszę rolniczą. W związku z błędnie działającą aplikacją suszową jedynym możliwym w chwili obecnej rozwiązaniem jest powrót do szacowania strat suszowych tylko i wyłącznie przez komisje gminne, które na miejscu oceniają straty w wyniku wystąpienia suszy rolniczej. Docelowo konieczne jest ustanowienie systemu szacowania suszy, który będzie odzwierciedlał rzeczywiste straty w uprawach i będzie działać sprawnie i skutecznie.

Projektowany przepis §13zdz ust. 5 w brzmieniu: „W celu potwierdzenia wystąpienia u producentów rolnych szkód powstałych w wyniku suszy Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy przekazuje, na wniosek wojewody, dodatkowe informacje potwierdzające wystąpienie zagrożenia suszą na obszarze wskazanym przez izby rolnicze.” Jest niedookreślony. Nie wiadomo na jakiej podstawie izba stwierdza i zgłasza do wojewody susze na danym obszarze. Nie wiadomo też na jakiej podstawie Instytut zmieni i zgłosi do wojewody dodatkowy obszar suszy, jak dane którymi będzie dysponował nie ulegną zmianie. Naszym zdaniem przepis ten tylko wydłuży i skomplikuje procedury. Powstaje też wątpliwość czy rolnicy będą mieli taką wiedzę, żeby zgłosić się do Izby.

Odnosząc się do projektowanej pomocy dla rodziny, której zagraża utrata płynności finansowej, w związku z wystąpieniem w gospodarstwie rolnym w rozumieniu przepisów o podatku rolnym szkód spowodowanych wystąpieniem w 2024 r. suszy, samorząd rolniczy wnioskuje o zabezpieczenie wystarczających środków szczególnie na tę formę pomocy. Zastosowanie współczynnika korygującego pomniejszającego zapowiadane kwoty jest wysoce krzywdzące dla najuboższych rodzin, które rzeczywiście po wystąpieniu suszy potrzebują pomocy, również w kontekście trudnej sytuacji w całym rolnictwie.

Ponadto, należy podjąć szereg działań informacyjnych dla rolników, że taka pomoc będzie dla nich przewidziana, aby wszyscy rolnicy zostali poinformowani o możliwości skorzystania z takiej pomocy. Pomocą objęte powinny być wszystkie gospodarstwa u których wystąpiła susza. Samorząd rolniczy jest zdania, że pomoc powinna być podwyższona do poziomu 5000 zł.

Ze względu na nieprawidłowe w ocenie rolników szacowanie strat suszowych przez aplikację suszową, należy zmienić dolny próg otrzymania pomocy suszowej dla rodzin. Planowany do wprowadzenia pomocy dla rodziny w 2025 roku za 2024 rok próg szkód wynoszący 15% średniej rocznej produkcji roślinnej powinien być zmniejszony. Rolnicy wielokrotnie alarmowali, że mają problem z zapewnieniem paszy dla zwierząt ze względu na suszę, przy czym ich szkody zostały oszacowane przez aplikację na mniej niż 15%.

Dodatkowo, jednym z elementów wymagających wyjaśnienia jest przepis, zgodnie z którym pomoc nie przysługuje do powierzchni, dla których producent rolny otrzymał pomoc o inną formę wsparcia. Nie wiadomo czy złożenie wniosku będzie uznawane za otrzymaną pomoc. Ograniczenie to powinno dotyczyć jedynie sytuacji, w której pomoc została już faktycznie przyznana, ponieważ samo złożenie wniosku nie oznacza jeszcze otrzymania środków. W przeciwnym razie rolnicy, którzy aplikowali o wsparcie w różnych formach, mogą zostać całkowicie pozbawieni pomocy, jeśli ich wcześniejsze wnioski zostaną odrzucone lub obejmą jedynie część poniesionych strat. Dlatego też, należy odpowiednio zmienić przepis.

Zwracamy uwagę, że wielu rolników poniosło dotkliwe straty w wyniku powodzi, mimo że ich tereny nie zostały objęte stanem klęski żywiołowej np. rolnicy z terenu miasta Opola. Takie gospodarstwa również powinny być objęte możliwością ubiegania się o pomoc, ponieważ straty, jakie ponieśli rolnicy w tych regionach, są równie poważne i wymagają wsparcia finansowego. Kryterium uzależniające przyznanie pomocy jedynie od oficjalnego ogłoszenia terenu klęski nie uwzględnia faktycznego wpływu powodzi na rolnictwo w danym rejonie i może prowadzić do wykluczenia wielu poszkodowanych rolników. Należy umożliwić rolnikom z takich terenów otrzymanie pomocy.

W kontekście pomocy dla szkółek drzew i krzewów owocowych wysokość przewidzianego wsparcia jest niewystarczająca i nie odpowiada faktycznym kosztom poniesionym przez producentów. Obecnie proponowane kwoty wsparcia nie pokrywają rzeczywistych strat, dlatego należy odpowiednio je zwiększyć.

Ponadto, przepis dotyczący wsparcia dla upraw ozimych, przewidujący 400 zł na 1 ha, jest zbyt niską kwotą w stosunku do rzeczywistych kosztów poniesionych przez

rolników. Dlatego też kwota powinna zostać odpowiednio podwyższona dla rzepaku i zbóż.

Odnosząc się do zaproponowanych w projekcie rozporządzenia terminów składania wniosków o pomoc samorząd rolniczy zwraca uwagę, że powinien on być wystarczająco długi aby rolnicy zdążyli złożyć wnioski tj. do 31 kwietnia, a w przypadku pomocy dla pszczelarzy do 31 maja.

Dodatkowo powinna być możliwość złożenia wniosków w formie papierowej.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ